

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directoraat-Generaal Groningen en Ondergrond
Directie Transitie Diepe Ondergrond
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Bezoekadres

Dr. Holtropaan 42 - Eindhoven

Correspondentieadres

Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414

Fax 040 2501450

advocaten@boskampwillems.nl

www.boskampwillems.nl

Tevens per e-mail: mijnbouwvergunningen@minezk.nl

Betreft: Bernheze - Diepboring
Onze ref.: HWN/62412-b1/DDG
Uw kenmerk: V-52175
E-mail: h.vanderwesten@boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: 040 – 250 14 92

Eindhoven, 26 maart 2024

Onderwerp: zienswijze

Geachte directie,

Tot mij wendde zich het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Bernheze (hierna: het College) met de navolgende kwestie waarvoor hij verder woonplaats kiest ten kantore van Boskamp & Willems Advocaten, Postbus 8727, te 5605 LS Eindhoven.

Het College heeft kennisgenomen van het Ontwerpbesluit “Omgevingsvergunning voor SCAN diepboring Oss”, welk ontwerpbesluit is genomen naar aanleiding van een op 10 augustus 2023 door Energie Beheer Nederland B.V. ingediende aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een boring naar aardwarmte op het mijnbouwwerk boorlocatie Oss, gelegen in Heesch. Het perceel is kadastraal bekend als gemeente Heesch, sectie B, nummer 4781, 4783 en 7955. Het College kan zich met het ontwerpbesluit niet volledig verenigen en heeft mij geïnstrueerd namens hem een zienswijze daarover naar voren te brengen, hetgeen hierdoor tijdig geschiedt.

Negeren advies

Voorafgaand aan het ter inzage leggen van het ontwerpbesluit is het College in de gelegenheid gesteld een advies uit te brengen over de vergunningaanvraag. Van die gelegenheid heeft het College gebruik gemaakt bij brief van 23 januari 2024. In die brief is vooropgesteld dat de gemeente Bernheze aardwarmte ziet als mogelijke alternatieve warmtebron en daarom positief staat tegenover het onderzoeken van de potentie voor aardwarmte in de ondergrond. Dat is nog steeds de grondhouding van de gemeente Bernheze. Omdat echter aan het ontwerpbesluit geen deugdelijk

Vervolgblad: 1
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

onderzoek ten grondslag ligt, het ontwerpbesluit niet steunt op een deugdelijke motivering en omdat de bescherming van de betrokken belangen onvoldoende is geborgd, maakt het College gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze over het ontwerpbesluit kenbaar te maken. Aan het slot van deze zienswijze zal ook nog worden onderbouwd waarom de proefboring beter op een alternatieve locatie binnen de grenzen van de gemeente Bernheze kan worden uitgevoerd, met aanzienlijk minder kans op bezwaren.

In het advies van 23 januari 2024 heeft het College opgemerkt dat hij in beginsel geen ruimtelijke bezwaren heeft tegen de realisatie van een tijdelijke fundering en boorkelder, maar dat wel ruimtelijke bezwaren bestaan tegen de realisatie van de fundering en de boorkelder als hulpconstructie voor het plaatsen van de boortoren en het boren van de put. Zulks vanwege de grote impact op de ruimtelijke ordening als het gaat om licht, geluid, trillingen en vervoersbewegingen.

Naar aanleiding van dit advies is in het ontwerpbesluit gesteld dat de door de aanvrager aangeleverde ruimtelijke onderbouwing door de gemeente Bernheze is beoordeeld en dat de gemeente heeft aangegeven in principe geen ruimtelijke bezwaren te hebben tegen de realisatie van de tijdelijke fundering en de boorkelder. Daaraan is toegevoegd:

“De door de gemeente Bernheze aangedragen bijkomende zaken, in het bijzonder de boortoren en het boren van de put, zijn vrij van vergunningsplicht voor planologische gebruiksactiviteiten. In het licht van voorgaande en op basis van het ontvangen advies, oordeelt de staatssecretaris dat de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en dat er van het bestemmingsplan kan worden afgeweken. De staatssecretaris ziet geen planologische belemmeringen om de activiteit te vergunnen”.

Het door de gemeente uitgebrachte advies wordt hiermee te beperkt geïnterpreteerd. Het College heeft namelijk expliciet gesteld wel degelijk ruimtelijke bezwaren te hebben tegen de realisatie van de fundering en de boorkelder als hulpconstructie voor het plaatsen van de boortoren en het boren van de put. De omstandigheid dat het plaatsen van de boortoren en het boren van de put vrij van vergunningplicht zijn voor planologische gebruiksactiviteiten, laat onverlet dat die activiteiten onlosmakelijk onderdeel zijn van het project. In die zin dat zonder realisatie van de fundering en de boorkelder, het project niet kan worden uitgevoerd.

Het door het College uitgebrachte advies moet dan ook aldus worden geïnterpreteerd, dat juist vanwege het feit dat de fundering en de boorkelder noodzakelijk zijn om de boortoren te kunnen plaatsen en om de put te kunnen boren, het College (toch) ruimtelijke bezwaren heeft tegen het realiseren van de tijdelijke fundering en de boorkelder.

Vervolgblad: 2
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

Het gestelde in het ontwerpbesluit en in de daaraan ten grondslag liggende documenten, hebben bedoelde ruimtelijke bezwaren niet kunnen wegnemen. Naar het oordeel van het College is niet of onvoldoende rekening gehouden met de bijzondere kwaliteiten van het onderhavige gebied, zoals beschreven in de Gebiedsvisie Hooge Vorssel, en is onvoldoende geborgd dat die bijzondere kwaliteiten voldoende worden beschermd.

Het College heeft niet alleen ruimtelijke bezwaren vanwege de mogelijke aantasting van de bijzondere waarden van het gebied, maar ook vanwege de belangen van de inwoners van Bernheze wier woningen zich in de nabijheid van de boorlocatie bevinden. En zeker waar het gaat om woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen die zich bevinden op een afstand van minder dan 300 meter van het project. In het onderstaande wordt dat toegelicht.

Geluid

In het ontwerpbesluit is gesteld dat op minder dan 300 meter van de geplande mobiele installatie zich geen woningen bevinden en dat de meest nabijgelegen woningen op bijna 600 meter afstand liggen. Dat is feitelijk onjuist en is mogelijk een verschrijving. Uit het aan het ontwerpbesluit ten grondslag liggende akoestisch rapport van Royal HaskoningDHV d.d. 8 mei 2023 volgt namelijk dat er wel bekendheid is met woningen op een afstand van minder dan 300 meter van de installatie. In paragraaf 6.1 van dat rapport is melding gemaakt van een woning op circa 200 meter (Graafsebaan 9) en op een afstand van 125 meter (Graafsebaan 15). Daarnaast is melding gemaakt van woningen op een nog kortere afstand (Graafsebaan 11 op 65 meter en Graafsebaan 13 op 85 meter), maar daarover is in het akoestisch rapport opgemerkt dat die percelen (woningen) in het bezit zijn van dezelfde eigenaar als de grond waarop de onderzoeksboring plaatsvindt en dat er geen geluidmetingen binnen de woningen worden uitgevoerd. Om die reden zouden genoemde woningen conform het Barmm niet als geluidgevoelig worden beschouwd.

Daarmee wordt echter een verkeerde uitleg gegeven aan het Barmm. Een geluidgevoelig gebouw is in artikel 1 sub f van het Barmm namelijk gedefinieerd als:

“Woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder, met uitzondering van gebouwen behorende bij de betreffende inrichting en gebouwen gelegen op een gezoneerd industrieterrein.”

Voor de definitie van geluidsgevoelig gebouw is dus niet van belang hoe de eigendomsverhoudingen zijn en evenmin is van belang of in het gebouw een geluidmeting wordt uitgevoerd. Ook de toevoeging in het geluidrapport dat de gebruikers van de woningen hebben aangegeven geen bezwaar te hebben, en dat

Vervolgblad: 3
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

zulks schriftelijk wordt vastgelegd, is niet relevant bij het beantwoorden van de vraag of sprake is van een geluidgevoelig gebouw als bedoeld in het Barmm. Genoemde woningen behoren niet tot de inrichting en zijn niet gelegen op een gezoneerd industrieterrein.

Het al dan niet toestemming geven voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van geluidmetingen is wel relevant, althans voor wat betreft de toepasselijke maximale geluidwaarden. In voorschrift 19, lid a sub d van het Barmm is namelijk bepaald dat de in de tabel aangegeven waarden in geluidsgevoelige gebouwen alleen gelden indien de gebruiker ervan toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van geluidmetingen. Daarmee is evenwel niet gezegd dat de bewoners/gebruikers van de desbetreffende geluidsgevoelige gebouwen in het geheel niet tegen geluidhinder hoeven te worden beschermd. In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient immers te worden onderzocht of een aanvaardbaar woonklimaat kan worden geboden en hoe geluidhinder kan worden voorkomen of beperkt. In het ontwerpbesluit wordt daarop ten onrechte niet ingegaan.

De afstand tot de woning Graafsebaan 15 bedraagt overigens circa 100 meter en niet, zoals is gesteld in paragraaf 3 van het akoestisch rapport, circa 125 meter van de boorlocatie. In verband daarmee rijst ook de vraag of de geluidbelasting op deze woning correct is berekend.

Naast de woningen die in het akoestisch rapport wel concreet zijn genoemd, bevinden ook andere geluidsgevoelige gebouwen zich op een afstand van minder dan 300 meter van de mobiele installatie. Dat betreft de woningen Graafsebaan 5, 7, 17 en 19.

De woning Graafsebaan 17 bevindt zich op circa 220 meter van de boorlocatie. Voor de woning Graafsebaan 19 bedraagt de afstand circa 270 meter.

Tevens dient rekening te worden gehouden met restaurant Bomenpark (Vorsselweg 3) op circa 250 meter.

Genoemde woningen en geluidsgevoelige gebouwen mogen dan weliswaar niet de maatgevende geluidgevoelige gebouwen zijn, maar wel degelijk moeten ook die gebouwen in de beoordeling worden betrokken. Alleen al vanwege het feit dat in artikel 19 sub e Barmm is bepaald dat wanneer een geluidsgevoelig gebouw aanwezig is binnen 300 meter vanaf het hart van de boorinstallatie, de uitvoerder het geluid continue monitort en registreert. Die monitoring dient zodanig te geschieden dat een goede indicatie wordt verkregen van het equivalent geluidsniveau op de gevel van de meest met geluid belaste woning.

Daarnaast is in artikel 19 lid f bepaald dat in die situatie voorafgaand aan de boring in een rapport van een akoestisch onderzoek op grond van verrichte geluidsmetingen of geluidsberekeningen wordt aangetoond dat aan de geluidsniveaus uit tabel 1 dan wel volgens een maatwerkvoorschrift als bedoeld in

Vervolgblad: 4
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

artikel 30, kan worden voldaan. Daarbij moet worden aangegeven welke voorzieningen worden getroffen om te voorkomen dat de geldende geluidsniveaus worden overschreden. Uit het akoestisch rapport van 8 mei 2023 blijkt niet dat bedoelde onderzoeken hebben plaatsgevonden. Evenmin is in het ontwerpbesluit gesteld dat die onderzoeken alsnog gaan plaatsvinden.

Ook is van belang dat in de tabel van artikel 19 Barmm is bepaald dat de grenswaarden voor het maximaal toelaatbare geluidsniveau gelden op een afstand van 300 meter van de mobiele installatie. Voor woningen op een afstand van minder of meer dan 300 meter zijn geen maximale geluidsniveaus opgenomen.

Een redelijke uitleg van het bepaalde in artikel 19 Barmm impliceert naar het oordeel van het College dat voor woningen op een afstand van minder dan 300 meter vanaf de mobiele installatie, ook de in artikel 19 genoemde maximale geluidsniveaus van toepassing zijn. In het andere geval zouden namelijk bewoners van woningen op een afstand van minder dan 300 meter, minder bescherming genieten dan bewoners van woningen op een afstand van 300 meter.

In het akoestisch rapport van 8 mei 2023 is wel berekend wat de maximale geluidsniveaus voor sommige woningen zijn, maar niet voor alle woningen op 300 meter of minder. Het rapport is (ook) om die reden ondeugdelijk. Voorafgaand aan het nemen van het definitieve besluit zal nader onderzoek moeten plaatsvinden en zal concreet moeten worden aangegeven welke maatregelen worden getroffen om alle bewoners van woningen op een afstand van 300 meter of minder van de mobiele installatie, te beschermen tegen geluidhinder.

In paragraaf 2.1 van het akoestisch rapport is gesteld dat voor een normale, goed onderhouden woning kan worden uitgegaan van een geluidwering van de gevel van ten minste 20 dB(A). Vanuit die aanname is geconcludeerd dat bij een geluidsbelasting op een woning van respectievelijk 60, 55 en 50 dB(A) de genoemde binnenniveaus niet zullen worden overschreden. Voor een dergelijke aanname laat het Barmm echter geen ruimte. Uit het bepaalde in artikel 19 leden e en f Barmm volgt namelijk dat concreet onderzoek vereist is.

Ook het standpunt dat voor “*dit soort bedrijfssituaties*” waarbij gedurende drie maanden wordt geboord, met opbouwwerkzaamheden daaraan voorafgaand en ontmantelingswerkzaamheden daaropvolgend, geen geluidsnormen bestaan, is niet correct. De in artikel 19 Barmm opgenomen geluidgrenswaarden hebben betrekking op geluidsniveaus die worden veroorzaakt door een mobiele installatie, zonder dat daarbij is aangegeven dat de normen niet van toepassing zijn op een installatie die gedurende een beperkte periode in bedrijf is. De enige uitzonderingen die artikel 19 kent, zien op het laden en lossen, transportbewegingen, pipehandling en het verbranden van (aard)gas in de open lucht. Daarnaast is opgenomen dat de aangegeven waarden in geluidgevoelige gebouwen alleen gelden als de gebruiker

Vervolgblad: 5
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

ervan toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren en doen uitvoeren van geluidmetingen. Meer of andere uitzonderingen gelden niet. De verwijzing in het rapport naar de Circulaire Bouwlawaaier 2010 mist daarom relevantie.

Met betrekking tot het akoestisch rapport wordt tot slot nog opgemerkt dat zonder enige controleerbare onderbouwing is gesteld dat het geluid tijdens de opbouw-/afbouwphase minder hoog zal zijn dan in de gebruiksfase en dat het toetsingskader voor de gebruiksfase strenger is dan de op-/afbouwphase. Ook voor die niet-onderbouwde aanname biedt het Barmm geen aanknopingspunten. Ten onrechte is daarom het geluid in de opbouw-/afbouwphase niet getoetst.

Met betrekking tot een mogelijke belangrijke geluidsbron in de opbouwphase (het heien van de conductor) is opgemerkt dat die activiteit alleen in de dagperiode plaatsvindt en relatief kort duurt. Op basis daarvan is de verwachting uitgesproken dat de overlast daarvan beperkt is. Die verwachting is echter op geen enkele wijze cijfermatig onderbouwd.

Met betrekking tot de berekening van de optredende geluidsniveaus kan nog worden opgemerkt dat in het rapport is gesteld dat nog niet bekend is welke boortoren zal worden ingezet en dat daarom een globaal geluidsmodel is opgesteld. Daarbij is niet gekozen voor een worst case benadering. Om die reden is niet uitgesloten dat de berekende geluidbelasting hoger is dan waar in het geluidrapport van is uitgegaan. En in het verlengde daarvan moet worden geconcludeerd dat ook de in paragraaf 7 voorgestelde maatregelen mogelijk ontoereikend zijn. Daarnaast is in het besluit niet geborgd dat de voorgestelde maatregelen worden getroffen.

Natuurtoets

In het ontwerpbesluit is gewezen op de relevante nabijheid van de Natura 2000-gebieden “Rijntakken” en “Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek”. Op basis van een door Royal HaskoningDHV uitgevoerde natuurtoets d.d. 5 mei 2023 is geconcludeerd dat er geen berekende stikstofdepositie optreedt op de nabij gelegen Natura 2000-gebieden en dat daarmee significant negatieve effecten van stikstofdepositie op gevoelige habitattypen zijn uitgesloten. Het College is evenwel van mening dat het rapport van Royal HaskoningDHV ter beoordeling had moeten worden voorgelegd aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant als bevoegd gezag voor wat betreft de Natuurbeschermingswet. Het College verzoekt u dat alsnog te doen voordat een definitief besluit wordt genomen. Indien Gedeputeerde Staten daarop kenbaar maken dat het onderzoek niet voldoet aan de daaraan te stellen eisen, dient een nader onderzoek te worden verricht, conform de aanwijzingen van Gedeputeerde Staten.

Indien Gedeputeerde Staten concluderen dat het onderzoek deugdelijk is uitgevoerd en dat inderdaad geen sprake is van significant negatieve effecten vanwege

Vervolgblad: 6
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

stikstofdepositie, is nog wel van belang dat de algemene zorgplicht van artikel 1.11 van de Wnb in acht wordt genomen en dat de toepasselijke verbodsbepalingen niet worden overtreden.

Omdat het is verboden soorten te verstoren die vallen onder de Habitatrichtlijn, dienen alle werkzaamheden, dat wil zeggen niet alleen het boren, maar ook het opbouwen en het afbouwen, plaats te vinden buiten het broedseizoen. Dat wordt ook bevestigd in het rapport van Royal HaskoningDHV, waarin in paragraaf 5.2.4 (vogels) is gesteld:

“Bij werkzaamheden in het broedseizoen kan de geschiktheid van het nest wel tijdelijk aangetast worden, dit is in overtreding van de artikel 3.1 lid 2 van de Wnb. Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd worden zijn overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb ten aanzien van jaarrond beschermde nesten uitgesloten.”

Ten aanzien van vogels zonder een jaarrond beschermd nest is echter in het rapport gesteld dat (toch) in het broedseizoen gewerkt kan worden mits de in het rapport genoemde maatregel wordt genomen. Die maatregel luidt:

“De werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen te laten beginnen en in een – voor zover mogelijk – constante intensiteit te laten doorgaan gedurende het broedseizoen. Het grote voordeel van deze methode is, dat de verstoringafstand “automatisch” bepaald wordt: vogels zullen uit eigen beweging een nestplaats kiezen buiten hun specifieke verstoringafstand. Nadeel is dat de constante intensiteit (zowel in tijd als in ruimte) vooral tijdens de aanlegfase en de herstelfase lastig te realiseren is.”

Naar de mening van het College kan met de voorgestelde maatregel niet worden uitgesloten dat relevante verbodsbepalingen worden overtreden. Niet alleen omdat het uitvoeren van werkzaamheden in het broedseizoen gevolgen kan hebben voor de in het gebied voorkomende vogels met een nest dat jaarrond beschermd is, maar ook omdat uit het gemaakte voorbehoud (*voor zover mogelijk*) blijkt dat niet is gegarandeerd dat de werkzaamheden met een constante intensiteit doorgaan gedurende het broedseizoen.

Aanvullend wordt hierbij nog opgemerkt dat ook een activiteit waarbij een verstoringafstand “automatisch” wordt bepaald, kwalificeert als het overtreden van het verbod om soorten die vallen onder de Habitatrichtlijn te verstoren. Het “verdrijven” van de vogels uit het projectgebied kan tot gevolg hebben dat aangrenzende territoria worden verkleind, waardoor de vestigings- en verblijfsmogelijkheden voor bepaalde soorten afnemen. Het College is daarom van

Vervolgblad: 7
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

mening dat aan de vergunning een voorschrift moet worden verbonden, inhoudende dat alle werkzaamheden moeten plaatsvinden buiten het broedseizoen.

Kwetsbaarheid Hooge Vorssel

In het advies van 23 januari 2024 heeft het College al het standpunt ingenomen dat de onderzoeksboring op deze locatie haaks staat op de Gebiedsvisie Hooge Vorssel (hierna te noemen: de Gebiedsvisie). Naar aanleiding daarvan is in het ontwerpbesluit opgemerkt dat de op 14 december 2023 vastgestelde Gebiedsvisie geen onderdeel uitmaakt van het (ruimschoots voordien) vastgestelde bestemmingsplan “Buitengebied Bernheze”. Reeds vanwege het feit dat de Gebiedsvisie is vastgesteld nadat het bestemmingsplan werd vastgesteld, en in het vastgestelde bestemmingsplan geen dynamische verwijzing naar gebiedsvisies is opgenomen, kan de Gebiedsvisie geen onderdeel uitmaken van het bestemmingsplan “Buitengebied Bernheze”.

Wel kan worden erkend dat het vaststellen van de Gebiedsvisie (nog) geen aanleiding heeft gevormd het bestemmingsplan Buitengebied te actualiseren en daarin de kaders van de Gebiedsvisie te verwerken. Dat neemt evenwel niet weg dat bij het beoordelen van de aanvaardbaarheid van het project acht geslagen dient te worden op de vastgestelde Gebiedsvisie. Aan ontwikkelingen die afwijken van het vastgestelde bestemmingsplan kan vanuit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening immers geen medewerking worden verleend indien die ontwikkeling in strijd is met een gebiedsvisie die is vastgesteld nadat het bestemmingsplan werd vastgesteld. Voor zover met bedoelde passage in het ontwerpbesluit is beoogd te stellen dat bij het beoordelen van de ruimtelijke aanvaardbaarheid geen betekenis toekomt aan de Gebiedsvisie, wordt dat standpunt dan ook nadrukkelijk betwist.

De Gebiedsvisie schetst inderdaad, zoals in het ontwerpbesluit is gesteld, een toekomstbeeld voor onder andere natuur, landschap en recreatie. Juist vanwege de specifieke kwaliteiten van het gebied heeft het College het nodig geoordeeld een gebiedsvisie vast te stellen zodat het toekomstbeeld kan worden gerealiseerd. En om te voorkomen dat ontwikkelingen plaatsvinden die een bedreiging (kunnen) vormen voor het realiseren van het toekomstbeeld.

Uit het ontwerpbesluit blijkt niet dat onderzoek is gedaan naar de bijzondere kwaliteiten van het gebied; laat staan dat met die bijzondere kwaliteiten rekening is gehouden. Ter zake is enkel opgemerkt dat de beoogde diepboring tijdelijk van aard is en “derhalve” niet in de weg staat aan het realiseren van het gewenste toekomstbeeld. Daarbij is op geen enkele wijze onderbouwd dat is uitgesloten dat de tijdelijke activiteit voor het gebied nadelige gevolgen heeft.

Vervolgblad: 8
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

Uit het advies van 23 januari 2024 volgt inderdaad niet waarom de onderzoeksboring afwijkt van de Gebiedsvisie en waarom die boring een belemmering kan vormen voor het realiseren van de Gebiedsvisie. Het College stelt zich evenwel op het standpunt dat het aan de initiatiefnemer is om middels het overleggen van deugdelijke onderzoeksrapporten aan te tonen dat de activiteit geen gevolgen heeft voor de specifieke kwaliteiten van het gebied en – dus – niet in de weg staat aan het realiseren van een toekomstbeeld. Dat zulks niet met zoveel woorden is gesteld in het advies, laat onverlet dat het College middels een zienswijze alsnog aandacht kan vragen voor dit hiaat en kan verlangen dat bij het nemen van het definitieve besluit deugdelijke onderzoeksrapporten beschikbaar zijn waaruit volgt dat het project niet in strijd is met de Gebiedsvisie.

Bij het vorenstaande merkt het College op dat met name de aanwezigheid van de Peelrandbreuk bijdraagt aan de bijzondere kwaliteiten van het gebied. Die Peelrandbreuk zorgt op veel plaatsen voor kwel. Vanwege de ligging van de projectlocatie tussen twee breuklijnen, moet ernstig rekening worden gehouden met effecten van de boring op de (grond)waterhuishouding in het gebied. Wat die effecten kunnen zijn en hoe die effecten mogelijk kunnen worden voorkomen of beperkt, is niet onderzocht. Reeds om die reden kan niet worden gesteld dat vanwege de tijdelijkheid van de activiteit, geen effecten kunnen optreden die in strijd zijn met de Gebiedsvisie. Zo is bijvoorbeeld niet uitgesloten dat na het ontmantelen van de installatie, toch vanwege het doorboren van grondlagen die in beginsel (langs de natuurlijke weg) ondoordringbaar zijn, onbedoelde en/of ongewenste grondwaterstromen tot stand kunnen komen. Niet uitgesloten is dat daardoor ook de unieke kwaliteiten van het gebied beïnvloed worden.

Het College is daarom van mening dat alsnog grondig onderzoek dient te worden verricht naar de effecten die de boring kan hebben op de bijzondere kwaliteiten van het gebied en dat aan de te verlenen vergunning voorschriften worden verbonden waarmee wordt geborgd dat maatregelen die noodzakelijk zijn om bedoelde effecten uit te sluiten, worden getroffen en in stand worden gehouden.

Tijdelijkheid niet geborgd

In het ontwerpbesluit is gesteld dat de boring in beginsel niet langer dan drie maanden duurt en dat de enige reden om te verzoeken om een langere termijn (drie jaar) is gelegen in de beperkte beschikbaarheid van mobiele boorinstallaties. Op geen enkele wijze is echter geborgd dat de boring maximaal drie maanden duurt. Evenmin is geborgd dat de voorbereidende werkzaamheden pas kort voor de boring worden uitgevoerd, zodanig dat op basis van een normale planning direct na het afronden van de voorbereidende werkzaamheden, met het boren wordt gestart. En ook is niet geborgd dat direct na afloop van de boring, het boorgat onbruikbaar wordt gemaakt en wordt afgesloten, de locatie wordt ontruimd en in oorspronkelijke

Vervolgblad: 9
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

staat wordt teruggebracht. Evenmin is geborgd dat die werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden. Aan het besluit dienen voorschriften te worden verbonden waarmee de tijdelijkheid is geborgd en de afwijking van het omgevingsplan niet langer duurt dan noodzakelijk is.

Adviezen van derden ontbreken

In het ontwerpbesluit is melding gemaakt van ontvangen adviezen. Daaruit blijkt dat niet alleen het College, maar ook burgemeester en wethouders van de gemeente Oss, Brandweer Brabant-Noord, Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Waterschap Aa en Maas en Staatstoezicht op de Mijnen een advies hebben uitgebracht. Onder het kopje “Overwegingen m.b.t. de adviezen” is slechts deels op ontvangen adviezen ingegaan. Daarnaast is de reactie van het Ministerie van EZK niet integraal opgenomen en is geen inzage gegeven in de afstemming die heeft plaatsgevonden. Omdat de adviezen/reacties niet zijn bijgevoegd is het voor het College evenwel niet mogelijk te beoordelen of een (eventuele) afwijking van de adviezen voldoende is gemotiveerd. Hierdoor verzoek ik u dan ook om toezending van alle ontvangen adviezen, reacties en stukken waaruit kan worden afgeleid met wie en hoe afstemming heeft plaatsgevonden. Namens burgermeester en wethouders behoud ik mij het recht voor de zienswijze aan te vullen nadat ik in de gelegenheid ben geweest die stukken te bestuderen.

Op voorhand wordt hierover opgemerkt dat blijkens het ontwerpbesluit door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is gesteld dat het werkprogramma bovenop de eisen uit paragraaf 8.2 van de Mijnbouwregeling, ook een opgave van de samenstelling van de toe te passen chemicaliën moet omvatten. Naar aanleiding daarvan is in het ontwerpbesluit gesteld dat uit de voorgestelde maatregelen in de bodemrisicoanalyse volgt dat een verwaarloosbaar bodemrisico wordt behaald. Vooralsnog moet het College er evenwel van uitgaan dat aan de kwalificatie “verwaarloosbaar” geen deugdelijk onderzoek ten grondslag ligt. In die zin dat niet is gebleken dat rekening is gehouden met de bijzondere kwaliteiten van het onderhavige gebied.

Vanwege de al eerder aangehaalde Peelrandbreuk, kunnen toe te passen chemicaliën in dit gebied aanzienlijk meer en andere gevolgen hebben dan in gebieden elders. Om die reden is naar het oordeel van het College ten onrechte het standpunt ingenomen dat het verzoek van de provincie om inzage te krijgen in de samenstelling van de hulpstoffen, verder gaat dan in het kader van de regelgeving kan worden verlangd. Bij het beoordelen van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het project is wel degelijk van belang te weten wat de samenstelling van de hulpstoffen is.

Vervolgblad: 10
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

Ten onrechte is ook gesteld dat de aanvrager niet kan voldoen aan een voorschrift voor het specificeren van vertrouwelijke informatie en/of bedrijfsgeheimen van leveranciers. Als die informatie wordt verstrekt aan Gedeputeerde Staten, bestaat geen gegronde vrees voor het delen van vertrouwelijke informatie waar concurrenten hun voordeel mee kunnen doen.

Kennelijk heeft ook de aanvrager dit ingezien en om die reden toegezegd om bedoelde informatie in vertrouwen te delen met de provincie Noord-Brabant. Dat dient echter wel te worden opgenomen in een aan het besluit te verbinden voorschrift. Zonder een dergelijk voorschrift heeft bijvoorbeeld het College niet de mogelijkheid om af te dwingen dat de schriftelijke toestemming van de aanvrager wordt nagekomen.

Ook is het het College opgevallen dat naar aanleiding van het advies van SodM in het ontwerpbesluit is opgemerkt dat het advies en de onderdelen die niet worden gevolgd, met SodM zijn doorgenomen en afgestemd. Zonder te beschikken over dat advies en de afstemming, is het voor het College niet mogelijk te beoordelen of de afwijking van het advies deugdelijk is gemotiveerd.

Het vorenstaande klemmt temeer nu in het ontwerpbesluit is opgemerkt dat het West-Nederland bekken bekend staat om de grote hoeveelheid methaan in de ondiepe ondergrond en (natuurlijke) emissies hiervan naar de atmosfeer. De onderhavige locatie maakt echter geen onderdeel uit van het West-Nederland bekken. De locatie ligt tussen de Roerdalslenk en de Peelhorst. Maar niettemin is van belang dat wordt onderzocht of en in hoeverre op deze locatie sprake is van een grote hoeveelheid methaan in de ondiepe ondergrond, met de daaraan verbonden risico's.

Hierbij merkt het College op dat de enkele omstandigheid dat het gaat om een tijdelijke boring, onvoldoende is om in afwijking van het advies van SodM, geen voorschriften op te nemen. De in het besluit gebezigde termen zoals "*vrijwel nihil*" en "*over het algemeen*" geven naar het oordeel van het College geen blijk van een betrouwbare risico-inschatting. Het moge zo zijn dat het risico alleen aanwezig is als per toeval gas wordt aangeboord, zoals in het ontwerpbesluit is gesteld, maar omdat ook op deze locatie per toeval gas kan worden aangeboord, dienen de daarmee verband houdende risico's te worden uitgesloten of zoveel mogelijk worden verkleind.

Alternatieve locatie

Aan het begin van deze zienswijze is reeds opgemerkt dat het College positief staat tegen het onderzoeken van de potentie voor aardwarmte in de ondergrond. Gelet op de bijzondere kwaliteiten van het onderhavige gebied, de aanwezigheid van meerdere woningen op een afstand van minder dan 300 meter en de situering op of nabij de Peelrandbreuk, is het College van mening dat de gekozen locatie ongeschikt is. Het College stelt daarom voor dat de boring wordt uitgevoerd binnen

Vervolgblad: 11
Bernheze - Diepboring

26 maart 2024

de grenzen van het bestemmingsplan Heesch West. Het College stelt zich daarbij op het standpunt dat op voorhand duidelijk is dat door de verwezenlijking van dat alternatief een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. Niet alleen heeft dat gebied geen bijzondere kwaliteiten en is geen sprake van woningen binnen een afstand van 300 meter, maar ook is het project op die alternatieve locatie te verwezenlijken vanwege de eigendomssituatie. De Gemeenschappelijke Regeling Heesch West Bernheze is eigenaar van de gronden binnen het plangebied, met een totale oppervlakte van zo'n 80 hectare. Ongeveer de helft daarvan maakt deel uit van het grondgebied van de gemeente Bernheze. Daarbinnen kan worden gekozen voor een boorlocatie zonder woningen op een afstand van 300 meter of minder.

Het College is bekend met de jurisprudentie van de Afdeling waaruit volgt dat het bestuursorgaan dient te beslissen op de aanvraag zoals die is ingediend. Als het plan op zichzelf aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slecht leiden tot weigering van een omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan, als op voorhand duidelijk is dat door de verwezenlijking van die alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. Zie onder andere ABRvS 14 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1768.

Wellicht ten overvloede wordt hierbij opgemerkt dat het College vooralsnog het standpunt inneemt dat het uitvoeren van de proefboring op het perceel Graafsebaan 11 in Heesch, niet aanvaardbaar is vanwege de in deze zienswijze uiteengezette en toegelichte bezwaren. Maar zelfs in het geval het plan op zichzelf wel aanvaardbaar zou zijn, zou genoemd alternatief binnen Heesch West de voorkeur kunnen genieten.

Namens het College verzoek ik u primair de gevraagde vergunning te weigeren. Subsidiair verzoek ik u het besluit aan te passen overeenkomstig het gestelde in deze zienswijze. Voor de goede orde herhaal ik nog eens dat het College zich het recht voorbehoudt de zienswijze aan te vullen nadat hij in de gelegenheid is geweest de door u nog toe te zenden adviezen van derden te bestuderen.

Hoogachtend,

H.G.M. van der Westen